

Peter Thomsen: Taanis on tavaline, et õpilane elab talus, kus ta töötab

Taanlane Peter Thomsen elab juba pea 16 aastat Eestis, jagades siin lahkelt oma teadmisi ka meie põllu-meestega – seda kõike Taani kogemustele toetudes. Uurisime nüüdseks ka oma ettevõttega Eestis toimetavalt mehelt, kuidas on ta siinsel põllumajandusmaastikul vastu võetud ning millised on Eesti ja Taani põllumajanduse erinevused.

SIGRİD SÕRMUS
sigrīd.sormus@aripaevee

Põllumajandus.ee

Palun kirjelda ennast – kes sa oled ja kust sa tuled? Olen taanlane, kes Eestis elanud juba 16 aastat. Mul on eestlannast abikaasa ja kaks tütart. Viis aastat tagasi kolisime perega Rakvere lähedale. Olen aktiivne jahimees ja Kiviõli jahiklubi liige. Naudin väga õues viibimist, küttimist, ja hea õnne korral siis ka liha söömist.

Kuidas sattusid põllumajanduse juurde, mis sind selle puhul võlus? Olen sündinud ja kasvanud farmis. Meil oli seal oma piimakari, kasvatamise ise lihaseid ja samuti olid meil mõned sead. Kuna mu isal olid tervise-mured, siis pidime ühel hetkel väiksemasse talle kolima, kus polnud meil küll piimakarja, kuid olid kõikvõimalikud muud loomad, alustades kanadest ja lõpetades veis-tega. Ma hoolitsesin loomade eest enne ja pärast kooli, seega olen selle kõigega üles kasvanud – võib öelda, et see huvi tuli justkui emapiimaga kaasa. Hiljem töötasin ma suures sigade aretusfarmis ja Eestis tegelesin alguses lihaseistega ning põllutöödega.

Räägi mõni lugu oma lapsepõlvest Taanis. Kunagi 10aastaselt, küsisin isalt uue jalgratta jaoks raha, aga tema ostis hoopis väikese pullivaski. Ta ütles mulle, et töötaksin farmis ja hoolitsesin selle vasika eest, kuni ta on tapamaja minukuks valmis. Ja nii ma siis teingi. Kui minu kasvatatud pull viimaks tapamaja saadeti, sain tšeki ainuisikuliselt enda kätte – kui uhke! Ostsin oma jalgratta ja panin ülejäänud raha panka.

Kus oled sa hariduse saanud? Kuna ma soovisin õppida veterinaariks, siis oli mul vaja natuke ka praktilisi teadmisi. Pääsesin õppima "Landbo Nordi" põllumajandushariduse esimesse moodulisse, et saada piisavalt punkte Kopenhaagenis asuvasse veterinaariakooli sisseastumise jaoks. Kuid pärast seda esimest moodulit pidin ma hoopis minema sõjaväkke – seda kõigest kümneks kuuks. Juhtus aga nii, et otsustasin sinna jääda ja lõpetasin kümme aastat hiljem, pärast nelja missiooni ümber maailma! Hiljem olen ma osalenud paljudel põllumajandusega seotud kursustel ja siiani hoian end kursis ning harin läbi online-koolituste, mida korraldab Taani põllumajanduse arenduskeskus SEGES.

Millised on peamised erinevused Eesti ja Taani põllumajandusharidust võrreldes? Taanis on esmalt baaskursus kõigile, kes soovivad hakata põllumeesteks. Selle jook-

sul õpitakse kõiki baasteadmisi, alates künnimisest kuni vasikate toitmiseni. Seejärel hakkavad vaheldumisi praktikad farmis ja kooliperioodid. Pärast baaskursust saad valida suuna, millist eriala edasi õppida – piimakari, põlluharimine, seakasvatust jne, või soovid üldse traktorijuhiks hakata. Kõigi jaoks kestab kool 4 aastat ja 3 kuud.

Taanis allkirjastavad farmid ja õpilased lepingu, et farmerid võtavad vastutuse õpilaste harimise eest. Seda tehakse põllumajanduskoolidega koostöös, kindlustamaks, et õpilased oleks enam-vähem samal tasemel, kui naastakse koolisisesele õppimisele. Selline süsteem on loodud, et farmerid ja farmijuhid ise oleksid need, kes kasvatavad uue põlvkonna põllumehi ja loomakasvatajaid. See ongi suurim erinevus Eesti ja Taani süsteemi vahel.

Taanis on täiesti tavaline, et õpilane elab talus, kus ta töötab, luues nii tugevat sideme selle taluga ja kohaliku kogukonnaga, määrges samal ajal näiteks ka kohalikus jalgpallimeeskonnas jne. Nii saab noor aru, et põllumajandus ei ole kaheksast neljani töö – see on elustiil!

Põllumajanduskoolid teevad väga tihti- dat koostööd põllumeestega, et täita nõud- lust värsket tööjõu järele ja samuti käib koostöö uurimiskeskustega, luues nõnda ajako- hase haridusega parimaid uue põlvkon- na farmerid.

Kui kaua oled sa Eestis elanud? Kas välis- maalasena siia sulandumine oli sinu hinnan- gul pigem kerge või keeruline? Olen Eestis elanud juba peaaegu 16 aastat. Pärast oma sõjaväelase karjääri lõpetamist hakkasin õppima põllumajandusökonoomistik, aga selle jaoks oli mul vaja omandada ka prak- tilisi teadmisi. Nii ma siis laadisin oma CV interneti erinevatesse töötötsingu portaa- lidesse ning sinne firma Flexa omanik nä- gi seda. Kuna ma olin ka eestlasega abielus (mitte praegune abikaasa), pakuti mulle tööd hotellis ja farmi juhatajana ja siis kolis- sin ma Eestisse.

Eesti ja Taani ajalugu on olnud tihedalt seotud pikki aastaid ja riikidevahelised si- demed on endiselt tugevad. Taanlasena Ees- tis elada on suhteliselt lihtne – väga paljudes aspektides on mõlemal rahval sama men- taliteet. Keelt õppima hakates läks elu veel- gi kergemaks. Ma räägin eesti keelt (oleneb küll, kellelt küsida, aga enam-vähem puht- alt ja oskan eesti keeles ka lugeda), aga kir- jutada ma väga ei oska, sest grammatika on teil väga raske. Ma olen kindel, et isegi pal- jud eestlased nõustuvad selle viimasega!

Aga kui rääkida Eesti ja Taani põllumajan- dusest üldiselt, siis millised on siinkohal eri- nevused? Üheks erinevuseks on kindlas-

”Nii saab noor aru, et põlluma- jandus ei ole kahek- sast neljani töö – see on elustiil!”

Peter Thomsen kogemusest, mida annab õpilasele elamine talus, kus ta töötab

► Peter Thomseni sõnul on Eesti ja Taani põlluma- janduse struktuur erinev.

FOTO: ERAKOGU

ti struktuur: enamik Taani farme on era- omanduses ehk kas siis ühe omaniku või perekonna vara. Ja üldiselt farmi omanik ise töötab ka seal, kas siis farmi juhatajana, agronoomina, loomakasvatuse juhatajana vms. Aga ka see on hetkel muutumises. Suur- red firmad ostavad farme kokku, kuna va- nem põlvkond jääb pensionile ja perefarme jääb aina vähemaks.

Ametiühingute poolt omatud firmad on väga taanilik nähtus ja nüüd on need väga suured firmad realsuses Taani põllumees- te omanduses, näiteks Arla, Danish Agro, Danish Crown, Viking Genetic. See loob ka teistsuguse dünaamika turul – kui vaadata minu müügimehe silmades läbi.

Alustasid Eestis ka oma ettevõttega. Räägi sellest pisut lähemalt – millega tegelete ja kuidas see kõik üldse alguse sai? Jah, astu- tasin oma väikese ettevõtte pärast seda, kui olin lõpetanud töö farmijuhina. Küllastades farme üle Eesti, nägin päris haid ja äsja ehi- tatud lüpsilehmade lautasid, aga kui palu-

sin näha vasikaid – noh, see oli hoopis teine lugu! Vasikad olid sageli vanades taldides...

Farmijuhatajana pidin õigete lahendus- te või mõne mõistliku hinna leidmiseks ka väljaspool Eestit käima. Seetõttu otsusta- singi, et keskendun vasikatele – alustasin ternespiima juhtimisüsteemiga Ameerika- kast (Dairy Tech Inc) ja seal see kõik algu- se saigi. Varsti pärast seda alustasin ka sõra- värkimisrennidega, alguses koostöös Läti ettevõttega, kuid nüüd juhin seda liini ot- se Taani tootjaga (KVK Hydra Klov).

Praeguseks on mul palju haid ja tuge- vaid koostööpartnereid Taanist – valin nen- de alade parimad ja paljude aastate pikku- se kogemusega ettevõtteid. Hetkel kohendan veidi oma tootevalikut, keskendudes siiski vasikatele ja nendega seotud uuenduslike- le lahendustele ning toodetele, mis aitavad Eesti põllumeestel edasi liikuda. Näiteks te- gin just äsja uue koostöö Taani küünide val- guslahenduste tootjaga – nende enda disai- nitud "Smart-Controliga", mis võib valgusti- te elektrikulu tunduvalt vähendada!

Jagage ja õppige üksteiselt

PETER THOMSEN
Eestis elav Taani põllumees, PILT Trading OÜ

Taanis on andmevahetus, üksteiselt õppimine, tootmisandmete jagamine väga levinud ja see aitab üksikul põllumehel ligi pääseda uusimatele teadmistele nende arendamise käigus.

On olemas vana ja hästi arenenud teadmiste vahetamise süsteem põllumajandustootjatelt SEGESile (Taani Põllumajandusuuringute ja Innovatsiooni Keskus), põllumajanduskoolidele ja tagasi.

Üks näide selle kohta on iga-aastased konverentsid – veiste konverents, sigade konverents jne. Seal ei ole müügivestlust, vaid see on põllumeeste vaheline koostöö SEGESiga, et õpetada üksteisele, mida on arendatud, miliseid uusi seadmeid või tehnikat on proovitud, mis töötab ja mis ei tööta. Olen käinud palju kordi Taani iga-aastasel veiste konverentsil (tavaliselt kestab see üle kahe või kolme päeva) ja see on väga kasulik, seal õpib tõesti palju! See annab mulle ka võimaluse rääkida Taani põllumeestega ja kuulda, mis sektoris toimub – ja ka lihtsalt rääkida elust põllumehe Taanis!

Taani põllumehed jagavad hea meele oma söödaratsiooni, planeerivad väetist jne ja seda ma Eestis nii tihti ei näe. Näiteks kui mõnes põllumajandusajalehes on artikkel, mis kirjeldab mõne talu tegevust, on seal peaaegu iga kord ka lühike ülevaade söödaplaanist või külviplaan koos taimekaitse ja väetisega ning saaginumbrite järgimisega. See annab väga avatud dialoogi, üksteiselt õppides – püüdes mitte teha sama viga nagu naaber...

Taani palga ja üldise kulutaseme tõttu on Taani põllumehed õppinud (läbi raskuste!) optimeerimisele mõtlema! Talu juhtimiseks on olemas vaid vajalik personal, uue hoone projekteerimisel mõeldakse läbi, kuidas võimalikult väheste töötajatega tööga võimalikult lihtsasti hakkama saada!

Masinajamade kasutamine põllutööl, mis nõuavad kalleid seadmeid, näiteks silotööstus, maisi külvamine jne, on levinud. See on loonud suhteliselt suure professionaalsete masinate teenindusettevõtete sektori ja siin on spetsialistid, kes haldavad kalleid seadmeid ning masinaid ja seetõttu kasutatakse neid laialdaselt.

Taanis ei ole kõrgete maksude tõttu eriti atraktiivne omada näiteks uut suurt silokombaini, mida kasutad ehk vaid 500 tundi aastas. Seetõttu on lepinguline töö Taanis väga atraktiivne – see tähendab ka seda, et seadmeid kasutatakse palju rohkem ja seega on see masinajamade omanikele (lepinguoperaatoritele) hea äri.

Firma nimeks sai PILT Trading – Peter-Ivika-Laager-Thomsen ja Trading, et rõhutada, et olen kaubandusettevõtte – ei tooda ise. Seega võib öelda, et PILT Trading loob teie talule parima pildi!

Millised on sinu tulevikuplaanid? Kas näed end igavesti Eestis, plaanid oma ettevõtet siin kasvatada? Või oled mõelnud ka lahkumisele? Arendan oma ettevõtet pidevalt edasi – Eestis ei pruugi midagi õnnestuda, aga siis leian ikka miskit uut. Püüan pidevalt mitte ainult tehnikat jms müüa, vaid pidada ka taludega dialoogi ning leida neile parimat lahendust – siinkohal tasub meele pida, et kõige kallim lahendus pole alati talule parim lahendus... ega ka mitte kõige odavam!

Ma ei ürita enda ettevõtet liiga palju kasvatada, mul pole ka kindlat kliendindimebaasi, tean neid kõiki isiklikult, tean nende talusid ja nende farmides töötavaid inimesi nägupidi. Kui jätkate kasvamist, jõuate ühel hetkel ikka punkti, kus oleks vaja

hakata palkama ka müügimeeskonda – siis oleks mul juba vaja ka logistikaga tegeleda jne. Mulle meeldib aga tihe koostöö oma klientidega ja mulle meeldib kuhugi teel olles oma kliente külastada ning nendega talust ja siinsest elust rääkida!

Ma ei lahku Eestist kindlasti niipea, see on ikkagi minu kodu ja siin on mu pere. Muidugi igatsen ma ka oma perekonda ja sõpru Taanis, aga, pärast Taanis puhkamist tulen ikka koju Eestisse!

Lõpetuseks, mis meeldib sulle Eestis enim? Mulle meeldivad siinsest inimesed ja Eestimaa ilus loodus! Mulle meeldib ka see, kuidas Eestis äri aetakse. Ma võin aeg-ajalt karm olla, aga kui oled tõestanud, et oled aus ärimees ja pead tehingutes lepingutest kenasti kinni, oled nii-öelda “sees” ja saad äri teha. Eesti väikesed regulatsioonid teevad ka äri ajamise lihtsaks – kui kuulen Taani kõigist seadustest ja määrustest, saan aru, et ma ei saaks seal kunagi sama tüüpi äri ajada!

EuroTier^{DLG}
First in animal farming.

Põhiteema 2022

**TRANSFORMING
ANIMAL FARMING**

2022 | 15. – 18. NOVEMBER | HANNOVER, SAKSAMAA

**MAAILMA JUHTIV MESS PROFESSIONAALSETE
LOOMAPIDAJATE JAOKS**

f t i n www.eurotier.com

**OSTAME METSAKINNISTUID,
KASVAVA METSA RAIEÕIGUST,
PÕLLUMAAD KOOS METSAGA**

+372 515 6858
info@forestreserves.ee
www.maa.ee